

Na Medicinskom fakultetu u Splitu doktorirala prva strana studentica

RAZGOVARAO:
VJEKO PERIŠIĆ

Lara Jane Maxwell, studentica iz Kanade, prva je strana državljanka koja je obranila doktorat na posljediplomskom studiju TRIBE - Translacijska istraživanja u Biomedicini, posljediplomskom doktorskom studiju Medicinskog fakulteta u Splitu, 13. lipnja 2016. Tim smo povodom za Universitas razgovarali s Larom Maxwell

Koja je tema Vašeg doktorskog istraživanja?

Moja doktorska disertacija temelji se na tri projekta: prvi je bio Cochrane sustavni pregled literature u kojem smo istražili dokaze iz svih kliničkih pokusa o korisnosti i štetnosti lijeka abatacepta za liječenje reumatoidnog artritisa. Radi se o skupoj terapiji koja se koristi u bolesnika koji ne reagiraju dobro na standardnu terapiju. Osobe reumatoidnim artritisom trpe teške bolove, a mi smo utvrdili da je način kako se bol mjeri i opisuje u kliničkim pokusima vrlo nedosljedan. Zbog toga je objedinjavanje dokaza iz tih kliničkih studija i donošenje konačnih stavova o uspješnosti terapije vrlo teško.

Te nedosljednosti u prikazivanju rezultata o boli su nas potaknule na drugo istraživanje, u kojem smo analizirali načine na koje se bol opisuje u drugim Cochrane sustavnim pregledima o terapijama koje se koriste u liječenju kroničnih mišićno-koštanih poremećaja.

Koji su najvažniji rezultati istraživanja?

Pronašli smo da je intenzitet boli mjera koja se najčešće upotrebljava u kliničkim pokusima, ali da se pri tome koriste različiti načini procjene tog intenziteta. Drugi pokazatelji boli, poput utjecaja boli na dnevne aktivnosti, primjerice, odjevanje ili pranje, vrlo su rijetko ispitivani, iako se radi o vrlo važnim pokazateljima za bolesnike koji boluju od artritisa. Također, metode analize i način prikaza podataka o boli bili su vrlo različiti.

Moj posljednji dio doktorske disertacije uključio je anketiranje i razgovor s bolesnicima koji pate od mišićno-koštanih bolesti, liječnicima koji ih liječe i predstavnicima organizacija koji imaju iskustva u procjeni rezultata terapija, a sve u cilju postizanja suglasja u definiranju najboljih mjera prikaza boli u tih pacijenata. Vrlo sam zadovoljna što mi je za taj dio doktorata odobren projekt Kanadskog Instituta za istraživanja u zdravstvu. Kao rezultat sastanka ustanovljena je grupa koja promovira ishode koji su važni pacijentima (engl. Patient - Reported Outcomes Alliance).

“Pored impresivnih postignuća profesora uključenih u rad TRIBE studija, za mene je važna i činjenica da njeguju ogromnu raznolikost istraživanja, od temeljnih laboratorijskih istraživanja, procjene terapija u kliničkim pokusima pa do metodoloških pitanja sustavnih pregleda”

Lara Maxwell i voditelji studija TRIBE, Damir Sapunar i Livia Puljak

Poslijediplomski studij TRIBE Medicinskog fakulteta u Splitu

Prvi studenti na studij TRIBE upisani su u akademskoj godini 2010./11. Nakon pet godina od pokretanja studija, 29% upisanih steklo je doktorat znanosti, što predstavlja značajan uspjeh u odnosu na dotadašnju uspješnost od svega 11% na poslijediplomskim doktorskim studijima Medicinskog fakulteta u Splitu, i to u razdoblju od 10 godina. Prosječan čimbenik odjeka u kojima studenti studija TRIBE objavljuju radove na kojima se temelje doktorati je 4. Naš cilj je da svi upisani studenti steknu doktorat, i to timskim radom samog studenta, njegovog mentora, ali i svih kolega studenata i nastavnika koji sudjeluju u nastavi. Uspjeh studija temelji se na reformiranom programu čije su značajke izbor studenata koji imaju definiranu temu istraživanja, kontinuirano praćenje napretka studenata i intenzivan rad na temi istraživanja, a sve to uz poticanje interdisciplinarnosti i razvoj prijenosnih vještina. Studenti svake godine imaju dva izvješća o napretku koja se ocjenjuju. Pri ispitivanju i ocjenjivanju primjenjuju se tzv. bolonjska pravila – studenti imaju dvije godine, odnosno osam ispitnih rokova za položiti određeni predmet, inače se ispisuju sa studija. Sve to pridonijelo je većoj uspješnosti studenata. Studij se održava na engleskom i hrvatskom jeziku, a trenutno je na studiju upisano i petero stranih državljana. Doktorat Lare Jane Maxwell prvi je doktorat jednog od tih stranih studenata. Od 2016. godine studij TRIBE je dio Obzor 2020 projekta MiRoR, te će upisivati strane studente koji će stjecati zajednički doktorat na studiju TRIBE i na Sveučilištu Paris Descartes, Francuska.

Damir Sapunar, Livia Puljak

mes Alliance).

Trebamo imati na umu da je svrha procjene terapija u kliničkim studijama određivanje je li terapija korisna i nanosi li minimalnu štetu za pacijenta. Stoga je bitno da se bol i drugi rezultati procjene intervencija koji su istinski važni za pacijente prikazuju na valjan i usporediv način. Ako se to postigne, onda bi se rezultati pojedinačnih istraživanja mogli zajednički analizirati kao dio zbirnih studija u kojima se procjenjuje vrijednost neke terapije.

Što Vas je privuklo baš na TRIBE studij Medicinskog fakulteta u Splitu?

Dvije su važne značajke studija TRIBE koje se nude studentima, a to su mogućnost rada s vrhunskim istraživačima i fleksibilnost programa. Moj mentor, profesor Peter Tugwell sa Sveučilišta u Ottawi, prije deset godina upoznao je profesore Anu i Matka Marušića koji su ga impresionirali svojom znanstvenom produktivnošću i kvalitetom znanstvenog rada. Time je pokrenuta suradnja koja se nastavila i nizom

posjeta splitskih znanstvenika Sveučilištu u Ottawi, gdje su nam na usavršavanju bili kolege Livia Puljak, Dario Sambunjak i Irena Zakarija-Grković sa splitskog Medicinskog fakulteta, koji su kasnije pokrenuli i još održavaju hrvatski ogranak Cochranea i u okviru kojeg su napravili nevjerojatan posao prevodenja laičkih sažetaka Cochrane sustavnih pregleda na hrvatski jezik kako bi informacije o terapijama bile što dostupnije hrvatskoj javnosti.

Kakvu ste suradnju imali s profesorima s TRIBE studija?

Pored impresivnih postignuća profesora uključenih u rad TRIBE studija, za mene je važna i činjenica da njeguju ogromnu raznolikost istraživanja, od temeljnih laboratorijskih istraživanja, procjene terapija u kliničkim pokusima pa do metodoloških pitanja sustavnih pregleda, što čini program iznimno zanimljivim. Uživala sam u činjenici da su profesori iz različitih znanstvenih područja bili spremni na raspravu i što su u tim diskusijama dali jedan novi pogled na moje istraživanje. Primjerice, područje istraživanja profesora Sapunara, voditelja studija TRIBE je istraživanje perifernih mehanizama neuropatske boli u životinjskim modelima boli, a ipak ostvarili smo uspješnu suradnju koja je rezultirala i jednom zajedničkom publikacijom. Drugi razlog zbog kojeg sam izabrala ovaj studij je mogućnost pohađanja studija uz moj trenutni posao na Sveučilištu u Ottawi. Nastavu sam pohađala dijeleći osobno u Hrvatskoj, tijekom jednog dužeg razdoblja u godini, a dio obveza imala sam priliku obaviti putem interneta. Svidjelo mi se da sam imala priliku odslušati nove i interesantne predmete, a ujedno i raditi na doktorskoj disertaciji, a to je nešto što neki drugi doktorski programi nemaju.

Biste li preporučili TRIBE potencijalnim doktorandima?

Svakako! Imam kolegicu iz instituta u Ottawi (Ottawa Hospital Research Institute) koja se upisala na studij iste godine kad i ja, a prošle godine su se još dvije kolegice iz Kanade upisale na studij TRIBE. Kao što sam napomenula prije, referencije nastavnika koji predaju na studiju TRIBE vrlo su dobro poznate u međunarodnim krugovima, a fleksibilni program nam omogućuje da ne prekidamo s našim poslom tijekom trajanja studija. Pored svega toga, nije nezanemarivo da sam imala priliku studirati u jednom od najljepših mjesta na svijetu! Koliko sam god sretna što sam stekla doktorat, toliko mi je krivo što više neću imati ispriku za česte posjete Splitu.

Totalitarizam – Historiografija, politika i kultura sjećanja u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi

Međunarodni skup, održan 2. i 3. lipnja u Splitu, organizirali su Filozofski fakultet u Splitu, Centar *Hugo Valentin* Sveučilišta u Uppsali, Institut za europske i globalizacijske studije iz Zagreba te *Jean Monet* katedra za političke studije EU zagrebačkog Fakulteta političkih znanosti. Skup su pozdravili splitski rektor *Andelinović* i zamjenik župna splitsko-dalmatinskog *Luka Brčić*.

Uvodno predavanje 'Hrvatska i Jugoslavija u procijepu između totalitarizama - 75. obljetnica' održao je *Ivo Goldstein*, a na četiri panela raspravljalo se o slijedećim temama:

Revolucija i represija

Tomislav Dulić, Centar Hugo Valentin, Uppsala: Ideologija, kontrola i nasilje: teorijske i komparativne perspektive nasilja u Jugoslaviji, 1941.-1953.

Noelle Turtur, Columbia University, New York: Mijenjanje skale totalitarizma: rituali javnog poniženja i socijalna smrt u fašističkoj Italiji

Višeslav Aralica: Strah od uništenja kao izvor totalitarizma

Goran Hutinec, Sveučilište u Zagrebu: Fašistički zločini, komunistička pravda

Ideje i vrijednosti

Mirco Carrattieri, University of Modena and Reggio Emilia: Fašistička ideja novog mediteranskog poretka

Marijan Buljan, doktorand, Sveučilište u Splitu: Aleksandar I. Karadorđević i Josip Broz Tito: usporedba „kulta ličnosti“ u splitskim novinama 1930-ih i 1940-ih

Goran Miljan, Institut za europske i globalizacijske studije, Zagreb: Totalitarizam i mladež: transnacionalne veze i transferi fašističkih organizacija mladeži u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi

Marko Fuček, doktorand, Sveučilište u Zagrebu: Apropijacija vlastite organizacije: mladi i Narodna omladina 1940-ih i 1950-ih

Tatjana Šarić, Hrvatski državni arhiv, Zagreb: Komunistička vlast, omladinske organizacije i katolička crkva u poratnoj hrvatskoj – borba za prevagu među mladima

Proizvodnja znanja i kultura sjećanja

David Wildermuth, Shippensburg University: Unsere Mütter, Unsere Väter: rat, genocid i „sažeta stvarnost“

Jelena Đureinović, Justus Liebig University: Nevine žrtve komunističkog režima? Sjećanje na Jugoslaviju u sudnici

Aleksandar Jakir, Sveučilište u Splitu: Sjene prošlosti. Koncept totalitarizma u suvremenim debatama u Hrvatskoj o naslijeđu „doba ekstrema“

Dražen Lalić, Sveučilište u Zagrebu: Suočavanje s prošlošću od 2006.-2016. u Hrvatskoj: teze za nastavak istraživanja

Problematiziranje totalitarizma - teorija i usporedba

Dieter Pohl, Alpen-Adria Universität, Klagenfurt: Totalitarizam u Europi: Historiografski pristup

Constantin Iordachi, Central European University, Budapest: Fašizam na vlasti: totalitarni eksperiment u Hrvatskoj, Rumunjskoj i Mađarskoj, 1940.-1945.

Burkhard Olschowsky, Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa: Usporedba državnog socijalizma u njegovu padu: slučajevi Poljske i DDR

Jure Vujić, Institute for Geopolitics and Strategic Research: Postmoderna i pitanje mogućnosti suvremenog totalitarizma u ime „dobra“- Filozofski i teorijski doprinosi Petera Koslowskog, Lea Straussa, Tzvetana Todorova

Završna diskusija fokusirala se na pitanje Kamo dalje?, a na Skupu je predstavljena i knjiga "Totalitarizam?" autora **Žarka Paića**.